

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС НА ПРОФ. Д-Р КИРИЛ ЦАЦКОВ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на член 52 од Законот за високото образование на РМ („Сл. весник на РМ“ бр. 35/8, 103/8, 26/9, 83/9, 99/9, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/3, 24/13, 41/14, 116/14, 130/14 од 14.03.2008г.), Универзитетскиот сенат на својата 103-та седница, одржана на 29. 01. 2014, донесе одлука бр. 0201-165/14, од 29.01. 2015, за усвојување на предлогот за доделување на звањето почесен професор емеритус и за формирање на Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Георгиев Драги (редовен професор), наставно-научна област национална историја од Институт за национална историја Скопје - претседател;
- проф. д-р Георги Павловски (редовен професор во пензија), наставно-научна област методика на наставата по природа и општество – член;
- проф. д-р Соња Петровска (редовен професор), наставно-научна област педагогија од Факултетот за образовни науки – при УГД, Штип;

Врз основа на усвоениот предлог на Универзитетскиот сенат, за доделување на звање професор емеритус на проф. д-р Кирил Цацков, од 28.01. 2015, рецензентската комисија го изработува рецензентскиот извештај.

По деталното разгледување на приложената документација, Рецензентската комисија има чест и задоволство на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип да му го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Кирил Цацков е роден на 22 март 1948 година во Штип. Основно и средно образование завршува во родното место. Дипломира на Филозофскиот факултет во Скопје, група Историја, при што се стекнува со звањето професор по историски науки.

По завршувањето на воениот рок, во 1975 година работи како професор по предметот Историја во УТЦ „Димитар Мирасчиев“ - Штип. Од 1980 до 1991 година работи како директор на Кино „Култура“ во истиот град. Во исто време како надворешен соработник ја изведува наставата по предметот Општа историја на Педагошката академија „Гоце Делчев“ во Штип, на групата Историја и географија.

Своето понатамошно усвршување го продолжува на Филозофско-историскиот факултет, каде што во 1991 година го одбранува својот магистерски труд на тема „Просветата и културата во Штип и Штипско меѓу двете светски војни“.

Од 1993 година па до денес работи во Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ - Штип (сегашен Факултет за образовни науки), предавајќи по предметите Методика на наставата по природа, Методика на наставата по природа и општество и Историја.

Исто така, на Катедрата по историја и археологија ги предава следниве предмети:

Светот и Европа во средниот век (V-XVIII век);

ИсточноРимско Царство (Византија) X век – 1453;

Македонското национално ослободително движење 1878-1913.

Во меѓувреме има работено на својата докторска дисертација на тема „Штипскиот регион меѓу двете светски војни 1918 – 1941“, којашто успешно ја одбранува во март 1999 година на Филозофскиот факултет во Скопје и се стекнува со звањето доктор по историски науки.

Во меѓувреме, покрај интензивната работа на својата стручна подготовка во градот и во Републиката има објавувано и повеќе општествени и политички активности.

Вработување и работно искуство

- 2012 - раководител на Катедрата за општествени и хуманистички науки.
- 2011 - член на Сенат при УГД.
- 2010 - член на Комисија за финансии при УГД.
- 2009 - 2011 - декан на Педагошки факултет.
- 2009 - избран за вонреден професор по предметот Методика на наставата по природа и општество.
- 2008 - избран за вонреден професор по предметот Историја.
- 2004 - избран за доцент по предметот Методика на наставата по природа и општество.
- 2003 - избран за доцент по предметот Историја.
- 1991 - професор на Педагошка академија по предметите Историја и Методика на наставата по природа и општество.
- 1980-1991- директор на Кино „Култура“ - Штип.
- Професор по предметот Историја во УТЦ „Димитар Мирасчиев“.

Членство во професионални асоциации

- Претседател на Управниот одбор на Заводот за заштита на спомениците на културата и музеј – Штип.
- Претседател на Општинската организација на Црвен крст – Штип.
- Член на претседателството на Македонско-хрватското друштво во Штип.
- Раководител на Институтот по историја и археологија.
- Член на Комисија за изработка на Елаборат за организирање на трет циклус академски универзитетски студии на Педагошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.
- Продекан за финансии на Педагошки факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје.
- Член на Комисија за финансии при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје.
- Еден од основачите на Историја на медицината на Р. Македонија.

Наставна дејност

Насока: Историја со археологија

- 2011/2012 г.
  - II семестар: Источно РимскоЦ (Византија) од X век до 1453 г., фонд:2+2+1;
  - II семестар: Светот и Европа во средниот век (X-XVIII век), фонд:2+1+1.
- 2012/2013 г.
  - IV семестар: Македонското национално ослободително движење од 1878-1913 г., фонд: 2+2+1.

Насока: Одделенска настава

2008/2009 г.

- II семестар: Историја, фонд: 2+2;
  - V семестар: Методика на наставата по природа 1, фонд: 2+2;
  - VI семестар: Методика на наставата по природа 2, фонд: 2+2;
  - VII семестар: Методика на наставата по општество, фонд: 2+2.
- 2009/2010 г.
- I семестар: Историја, фонд: 2+2+1;
  - VI семестар: Методика на наставата по природа, фонд: 2+2+1;
  - VII семестар: Методика на наставата по природа и наставата по општество, фонд: 2+2+2.

2010/2011 г.

- II семестар: Историја, фонд: 2+2+1;

- VI семестар: Методика на наставата по природа и општество 1, фонд: 2+2+1;
- VII семестар: Методика на наставата по природа и општество, фонд: 2+2+2.

2011/2012 г.

- II семестар: Историја, фонд: 2+2+1;
- VI семестар: Методика на наставата по природа и општество 1, фонд: 2+2+1;
- VII семестар: Методика на наставата по природа и општество, фонд: 2+2+2.

2012/2013 г.

- II семестар: Историја, фонд: 2+2+1;
- VI семестар: Методика на наставата по природа и општество 1, фонд: 2+2+1;
- VII семестар: Методика на наставата по природа и општество, фонд: 2+2+2.

Втор циклус:

2011/2012 г.

- Историја и основи на социјалната работа, фонд: 2 часа (менторски) (изборен).

2012/2013 г.

- Историските аспекти на социјалната работа од минатото до денес, фонд: 2 часа (менторски) (изборен).

Список на менторирани дипломски работи

Ментор:

1. Катерина Кирова, бр. на индекс: 14473, на тема „Македонија во времето на развојот на Отоманската Империја“;
2. Ангелина Ристова, бр. на индекс: 14900, на тема „Разловечкото востание“;
3. Елизабета Курчиевска, бр. на индекс: 14670, на тема „Првото заседание на АСНОМ“;
4. Сашо Јорданов, бр. на индекс: 42096, на тема „Македонија по византиската власт“;
5. Александра Василева, на тема „Револуционерната дејност на штипскиот војвода Мише Развигоров“;
6. Наташа Давиткова, бр. на индекс: 13986, на тема „Самуиловото Царство“;
7. Анкица Балабанова, на тема „Античка Македонија во времето на Филип Втори и Александар Македонски“.

Член на комисија:

1. Иrena Делева, на тема „Комуникацијата меѓу наставникот и ученикот во основното училиште“;
2. Емилија Коцева, на тема „Видови кукли и сценографија“;
3. Дарко Борисов, на тема „Пинокио“;
4. Наташа Дуткова, на тема „Училишните библиотеки - интегриран дел во воспитно-образовниот процес“;
5. Марија Ничева, на тема „Училишна култура“;
6. Елена Левкова, на тема „Лидерството во основното училиште“;
7. Кранфилка Гавриловска, на тема „Оценувањето во наставата во основното училиште“.

Список на менторирани специјалистички студии

Член во комисија:

1. Мила Даљанкова, под наслов „Римокатолицизмот како религиски систем“;
2. Васко Стојанов, под наслов „Планирање на наставниот процес“;
3. Ивица Величковски, под наслов „Фактори за успешна наставна комуникација“;
4. Оливера Стојановска, под наслов „Суштина, елементи и историски форми на религијата“;
5. Влатко Мирасчиев, под наслов „Етичките компоненти низ одделните религиски системи со посебен осврт на будизмот и христијанството“;
6. Николче Ѓорѓев, под наслов „Етичка димензија на јудеизмот“;

7. Емил Атанасов, под наслов „Магијата низ призмата на православното христијанство“;
8. Роберт Илиев, под наслов „Православното и римско католичко учење за Светиот дух“;
9. Весна Димитриева, под наслов „Историскиот развој на христијанството во Македонија“.

Ментор:

1. Драги Трајановски, под наслов „Историскиот развој на јудеизмот“;
2. Јане Илиев, под наслов „Англиската црква како религиски систем“;
3. Стоил Димитриев, под наслов „Историскиот развој на возобновената Охридска архиепископија во лицето на Македонската православна црква од 1958 год. до денес“;
4. Гоко Белчовски, под наслов „Македонската православна црква во Америка и Канада“;
5. Маја Димитријева, под наслов „Просветната и духовна дејност на Партенциј Зографски“;
6. Љупчо Смилев, под наслов „Македонската православна црква во Австралија“;
7. Весна Ѓоргиева, под наслов „Историскиот развој на христијанството во Македонија“;
8. Катерина Божинова, под наслов „Историскиот развој на струмичките манастири Водоча и Вељуса“;
9. Невенка Цикарска, под наслов „Појава и развој на исламот“;
10. Златко Крстевски, под наслов: „Светата православна црква ја почитувала и ја почитува Мајката Божја“.

Список на менторирани магистерски студии

Член во комисија:

1. Игор Делов, под наслов „Менаџирање со образните институции, со посебен акцент на основното образование во Источниот плански регион“;
2. Анета Спирова, под наслов „Управување со промените во училиштата“;
3. Тања Камчева, под наслов „Поврзаноста на нарушувањето во однесувањето на децата и условите за живот во семејството“;
4. Љубица Наскова, под наслов Некои општествено-морални ставови на децата и младите со нарушување во однесувањето во основните училишта“;
5. Ирена Манева, под наслов „Радиото како медиум за комуницирање во основното училиште“;
6. Санја Јованова, под наслов „Социјално-педагошката работа во основното училиште“;
7. Павлинка Николовска, под наслов „Политиката и програмите за превенирање на ризичните однесувања кај ученици – домци во Државните ученички домови“;
8. Колонцовска, под наслов „Влијанието на кооперативното учење врз химанизацијата на интерперсоналните односи во наставата по природа и општество“.

Ментор:

1. Александар Донски, под наслов „Историската улога на религиите во социјалната педагогија“;
2. Мима Костова, под наслов „Компаративен преглед на мерките против девијантното однесување на учениците во минатото и денес“.

Докторски студии

Член на комисија за одбрана на докторски труд

1. Марија Кукубајска, под наслов „Народните приказни во САД и Македонија со теми за смртноста и вечноста“.

Научноистражувачка дејност

Список на објавени книги и трудови

1. Српската колонизација во штипскиот регион, Зборник, Завод за заштита на спомениците и културата и народен музеј – Штип, НИП Нова Македонија, Скопје, 1996 година;
2. Зачетоци, развиток и активности на штипскиот театар меѓу двете светски војни, Зборник VII, Завод за заштита на спомениците на културата и народен музеј

- Штип, НИП Нова Македонија, РЕ Печатница – Ско Штип, Растер – Прилеп, 1998 година;
3. Учество со свој труд на трибината „*Вредностите пје*, 1996 година;
  4. *Српската колонизација во штипскиот регион*, Зборник VIII, Завод за заштита на спомениците на културата и народен музеј – Штип;
  5. *Евреите во Штип меѓу двете светски војни*, Зборник на трудови и сеќавања, ученички творби од Фондацијата 11 март 1943 година, издава Евриската заедница за Македонија, Скопје, 1999 година;
  6. Стручно-научна трибина: Образоването и религијата, Битола, 16,17 јули 1999 година со трудот: *Српската црква во Штип и Штипско помеѓу двете светски војни*;
  7. *Историските аспекти на школството во Штип и Штипско од Јосиф Ковачев до крајот на Првата светска војна*, Годишен зборник, Педагошки факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2001 година;
  8. *Славјанка Влавчева, првата медицинска сестра од Македонија – добитничка на меѓународното признание за сестринство „Флоренс Најтингел“*, Годишен зборник, Педагошки факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2002 година;
  9. *Педагошко просветната и револуционерна мисла на Гоце Делчев во Штип и Штипско*, Годишен зборник III, бр. 4-5, Штип 2003/2004.
  10. *Информациската технологија како клучен фактор за реализацијата на граѓанско образование во основното училиште*, IV Меѓународен симпозиум, Нови Сад, 26-27.1.2007.

Во изборниот период ги има објавено следните трудови:

1. Кирил Цацков, Деспина Сивевска, *Ecological learning in educational process in Balkan country - Bridge to become closer*, International Scientific Conference “EVROART” – Intercultural dialogue and integration , Blagoevgrad, Bulgaria, 12-13 May 2008.
2. Кирил Цацков, Деспина Сивевска, *Наставното ливче во функција на индивидуалната работа на ученикот - апликативност, творештво и самостојна работа*, Меѓународна научно-практична конференција, „Основното и предучилишно образование и воспитание - предизвик на 21 век”, 23.5.2008 г., Штип.
3. Кирил Цацков, Деспина Сивевска, *Наставата на методиката по природа и општество во функција на еколошкото воспитание и образование*, *Teaching the subject teaching methods of Nature and Society studies in the function of ecological education*, The Third International Symposium of the Ecologists of the Republic of Montenegro (ISEM3), Herceg Novi, Montenegro, 8 – 12 October, 2008.
4. Во трудот се дадени насоки кои ќе им помогнат на студентите, преку содржините на предметот Методика на наставата по природа и општество, како и на пошироката јавност да ги откријат причините за еколошките проблеми и насоки како да се изградат како личности кои ќе придонесат за здрава и чиста средина.

Кирил Цацков, Деспина Сивевска, *Университет Климент – очаг славянской культуры и письменности / Климентовиот универзитет – расадник на словенската култура и писменост*, Международный научный симпозиум „Славянские языки и культуры в современном мире“, Москва, филологический факультет МГУ им. М. В. Ломоносова, 24–26 марта 2009 г.

Во трудот авторот дава преглед на значењето на свети Климент, еден од најзначајните ученици на Кирил и Методиј, за ширењето на христијанството и македонската словенска писменост. Заедно со свети Наум Охридски успеале да го избават словенството од мракот на незнаењето и на тој начин да го вклучат овој народ меѓу цивилизираните и културни народи во светот.

- 5 Kiril Cackov, Despina Sivevska, *The need for application of information technologies in educational process*, The 3rd International Conference on Advanced and systematic research, 3rd special focused symposium: Curriculums of early and compulsive education, Zadar, Croatia, 12th to 14th November 2009
- 6 Времето во којшто живееме се карактеризира со силни промени во техниката и технологијата кои се отсликуваат на многу полниња од општественото живеење.

- Современото образование мора да се труди да одговори на предизвиците на новото живеење, наставниците мора да применуваат нови современи технологии и методи и стратегии за работа. Токму на тоа укажува и авторот во својот труд каде говори за значењето на информатичката технологија за унапредувањето на образовниот процес и потребата за нејзино континуирано имплементирање во образовниот процес.
- 7 Kiril Cackov, *Sergej Mihajlov – musical pedagogue and composer and his contribution to the development and rise of musical life in Stip and maceonia*, Московски педагошки универзитет, Зборник на трудови, Москва, 2009.
  - 8 Кирил Џацков, *Киното-Мајчин јазик*, СУМ – списание за уметност, година XVII, 2009, Штип.
  - 9 Филмот е јазик на културата кој е најблизок до јазикот на соништата. Овој јазик го разбира секој човек без разлика на неговиот мајчин јазик.
  - 10 Snezana Stavreva-Veselinovska, Kiril Cackov, 2010. New philosophy for integration of man and environment for overcoming global issues, 6-th International Scientific Conference Dedicated to the International Earth Day, global changes and regional development, 16 – 17 April 2010, Sofia, Bulgaria.
  - 11 Кирил Џацков, Оливер Џацков, *Неодминливото значење на монографијата на Ѓорѓи Абациев вреднувана од историски аспект*, XXXVII научна конференција, Меѓународен семинар за македонски јазеик, литература и култура, Охрид, 5-6 јули 2010 г.
  - 12 Овде се дадени последиците од балканските војни кои оставиле неизлечливи траги во животот на македонскиот народ. Колку тие беа кобни најдобар доказ е и тоа што се чувствуваат и до ден-днес.
  - 13 Кирил Џацков, *Неодминливата педагошка дејност на Јосиф Ковачев во Штип и Прилеп*, Научен симпозиум „Јосиф Ковачев и неговото време“, Универзитет „Гоце Делчев“, Институт за историја и археологија, Штип, Р.Македонија, 29 октомври 2010 год.
  - 14 Јосиф Ковачев претставува марканта фигура на македонската историско-педагошка, андрагошка, теоретска мисла и практична дејност. Неговото огромно значење се состои во тоа што со доаѓањето во Штип во 1869 година старото класично училиште го модифицирал и трансформирал во педагошко-богословно училиште, прво од таков вид во Македонија.
  - 15 Кирил Џацков, *Атентатот на генерал Михајло Ковачевиќ и воведувањето специјална полициска состојба во Штип*, Годишен зборник, година I, вол. 1, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Институт за историја и археологија.
  - 16 Во моментот кога се чувствувало попуштање на политичките стеги, во штипскиот регион се случил настан кој овозможил ново засилување на терор и крвава одмазада на кралскиот режим. Убиството на генерал Ковачевиќ во Штип и Брегалничкиот округ ќе предизвика незапамтен терор од кога и да било порано.
  - 17 Кирил Џацков, Оливер Џацков, *Влијанието на училиштето и наставникот на социјализацијата и хуманизацијата на личноста*, Балканска асоцијација педагошких и сродних факултета, Меѓународна научна конференција: Учител у Балканским културама, Универзитет у Нишу, Учителски факултет у Врању, 4 декември 2010 г. Kiril Cackov, Despina Sivevska, *Application of computers and educational computer soft ware in teaching nature and society*, Шести симпозиум со меѓународно учество на тема ТЕХНОЛОГИЈА, ИНФОРМАТИКА И ОБРАЗОВАЊЕ ЗА ДРУШТВО УЧЕЊА И ЗНАЊА – ТИО6, Чачак, 3-5 јуни 2011
  21. Во трудот авторот вели дека денешниот живот не може да се замисли без соодветна техника и технологија. Усвојувањето на образовните содржини, потпомогнато со технологијата го зголемува нивото на знаење и критичко мислење.
  22. Современата настава по природа и општество подразбира примена на компјутери и образовни компјутерски софтвери во наставата. Употребата на компјутерите и образовни компјутерски софтвери во наставата им овозможува на учениците полесно да усвојат многу поими, природни појави, процеси, односи меѓу живите суштства, живата и неживата природа. Истовремено учениците се мотивираат за рефлексија, мислење и интеграција на интелектуалните вештини.

23. Kiril Cackov, Despina Sivevska, *Computer in methods of teaching nature and society-indispensable factor for the development of individual thought, inventiveness and creativity* (Компјутерот во методиката на наставата по природа и општество-незаменлив фактор за развојот на индивидуалната мисла, креативност и творештво) TECHNICS AND INFORMATICS IN EDUCATION 4th International Conference, Technical Faculty Čačak, 1–3rd June 2012. (<http://www.tfc.kg.ac.rs/tio2012>)
24. Во овој труд авторот укажува на значењето на компјутерот и неговото влијание во сферата на воспитанието и образоването. Тој создава нов систем на вредности кои доведуваат до радикални промени во недоследностите во наставата и прифаќаат нови позитивни вредности во неа. Промените кои настануваат мора да најдат примена во конституирањето на новиот тип на наставник кој ќе ги поттикнува учениците на самостојно откривање, истражување, креирање и самостојно творење.
25. Kiril Cackov, Despina Sivevska, *Interpersonal communication-condition for successful teaching*, »Konferencije Informacione tehnologije i razvoj obrazovanja - ITRO 2012« Zrenjanin, 29. Jun 2012 (http://www.ffzr.rs/itro/index_sr.html)
26. Успешното воспитување во семејството и училиштето во голема мера зависи токму од квалитетната и успешна комуникација која се воспоставува и остварува меѓу сите учесници во наставниот процес. Комуникацијата е основа за воспитание и образование, темел за успешно одвивање на наставниот процес и сите интерперсонални односи.
27. Многу проблеми во семејството и училиштето настануваат поради неадекватна и неуспешна комуникација, поради неточно забележување на чувствата и неадекватно реагирање на нив. Затоа наставникот мора да се труди во секојдневната настава да создава успешна комуникација, да умеје учениците да ги оспособи да ги препознаваат своите и туѓите чувства и да умеат адекватно да реагираат на нив.
28. Кирил Цацков, Оливер Цацков, *Сергеј Михајлов – музички педагог, творец и реализатор на првата опера во Македонија „Паљачи“ од Леон Кавалов*, V македонска – руска научна конференција, Охрид, 17-19 јуни 2012.
29. Во трудот е даден музичкиот и педагошкиот живот, способностите на Сергеј Михајлов кои брзо блесканале со сиот свој сјај. Кулминирале со реализацијето на првата оперска претстава, не само во Штип, туку и во цела Македонија, операта „Паљачи“ од Леон Кавалов на 29.8.1925 год.
30. Кирил Цацков, *ВМРО (обединета) меѓу двете светски војни*, Годишен зборник на трудови, Факултет за образовни науки, УГД, 2012 (во печат).

Во своите реферати третира мошне важни и суштински проблеми на наставата по историја, педагогијата, иновациите во таа област, улогата на учителот и наставникот и сл. Посебно треба да се нагласат рефератите во кои проф. д-р Цацков се осврнува на примената на компјутерите во процесот на образоването, со што овозможува учениците полесно да ги усвојат големиот број концепти, природни феномени, процеси, односите меѓу луѓето и сл. и како сето тоа ги мотивира учениците да размислуваат.

Посебно треба да се истакнат трудовите со кои проф. д-р Цацков учествува на научните собири кои се однесуваат на историјата на македонскиот народ. Како историчар по вocationa на повеќе научни области ги презентира резултатите од своите истражувања. Неговиот интерес се однесува пред сè на осветлување на настани, процеси и личности од локалната историја. Во тој контекст фрла светлина врз атентатот на генерал Ковачевиќ, потоа педагошката дејност на Јосиф Ковачев, Сергеј Михајлов-музички педагог и сл.

Автор на книги и учебник

1. Плачковица 1975-1978 година – *Монографија*, Републичка конференција на ССММ, Скопје, 1979 година;
2. Просветата и културата во Штип и Штипско меѓу двете светски војни, книга, Глобус, Скопје, 1995 година;
3. Штипскиот регион меѓу двете светски војни 1918 – 1941, Педагошки факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2002 година;
4. Методика на наставата по природа и наставата по општество (во печат).

Учество на научни симпозиуми и конференции

1. Симпозиум „Културно-просветните прилики во Македонија од 1918-1941 година“, Виница, 25-26.6.1999 година со тема „Културниот живот во Штип и Штипско меѓу двете светски војни“.
  2. Научен собир „Градовите во Македонија во 1944 година“, Штип 22.10.1999 година, со труд „Ослободување на Штип-1944 година“.
  3. Тркалезна маса на тема „Вредностите на учителската школа Гоце Делчев“, за образоването, науката и културата, 25.11.1999 година, Штип.
  4. Симпозиум „Педагог – иноватор, креатор и моделатор на воспитно-образовната дејност“ со тема „Историско-просветните аспекти на педагошката дејност“, Штип, 24 и 25 декември 1999 година.
  5. Конгрес во Софија, Р. Бугарија, од 5 до 7 октомври 2000 година, тема „Тифусната треска во Македонија 1915 година“.
  6. Учество на Првиот научен симпозиум за историјата на медицината во Македонија со тема „Славјанка Влавчева добитник на меѓународното признание за сестринство Флоренс Најтингел“, Штип, 7-8 јуни 2001 година.
  7. Учество на Меѓународната научна конференција со трудот „Јосиф Ковачев – втемелувач на модерната педагошка мисла во Македонија“, 2-3 ноември 2001 година, Благоевград, Р. Бугарија.
  8. Научна конференција од 23 мај 2002 година, Штип, на тема „Примарното и континуирано образование на учителот“, со трудот „Учителот – носител на современата педагошка мисла“.
  9. „Позитивниот и професионален воспитно-образовен пример на учителот – најстимулативен мотив за успехот на ученикот“, Меѓународен симпозиум „Современата настава – теорија и пракса“, Осиек, 5.12.2002 година.
  10. Учество со реферат на Меѓународниот симпозиум на тема „Учителот носител на современата педагошка мисла, хуманизација и социјализација“ во Китен, Р.Бугарија, 2002 година.
  11. Учесник со излагање на Меѓународна научната конференција на тема „Образоването и социјалните интеграции“, 11-13 април 2003 година, Пловдив, Р.Бугарија.
  12. Учество на Првиот балкански конгрес за историја на медицината на тема „Ленче Кепевска – орифеј на македонското сестринство“, Охрид, 23-25.9.2003 година.
  13. Учество на конференција во Пула на тема „Учиме за знаење, а не за оцена“, 28-30.10.2004 година.
  14. Учество на конференција во Едрене, Турција, на тема „Современата образовна технологија, креативен и мотивиран поттик на наставниците и учениците во основното училиште“, 8-10.10.2004 година.
  15. Учество на театрозошки симпозиум со тема „Придонесот на професорите и учениците во гимназијата во штипскиот театараар меѓу двете светски војни“, 5-6 ноември 2004, Штип.
-
1. Учество на III Интернационален балкански конгрес на тема „Граѓанското образование во училиштето – незаменива компонента во процесот на воспитанието и формирање на личност граѓанин“, 22-24.9.2005 година.
  2. Учество на II Медицински конгрес за историја на медицината на тема „Цвета Хаци Василева - добитник на меѓународното признание за сестринство (Флоренс Најтингејл)“.
  3. Учество на Научна конференција ОХРИД „Наставникот-едукатор и модератор на граѓанското образование во основното училиште-императив на новото време“.
  4. Учество на IV Меѓународен симпозиум на тема „Информатичката технологија како клучен фактор за реализација на граѓанското образование во основното училиште“, Нови Сад, 26-27.1.2007 година.
  5. Учество на симпозиум во Москва, Русија, на тема „Сергеј Михајлов-музички педагог, композитор, и неговиот придонес за развитокот и подемот на музичкиот живот во Штип“, Москва 16-22.10.2007.

6. Уверение за завршена обука за програмата „Основи на демократијата, за одделенска настава“, Кочани, 2003.

Учество на стручни и научни семинари

1. Учество на три семинари во рамките на проектот „Активна настава – интерактивно учење“ – Охрид, Струга, 1999-2000 година.
2. Учество на три семинари во рамките на проектот „Чекор по чекор“ – Охрид, 1999-2000, Велес, 2000 година.
3. Учество на еден семинар во рамките на проектот „Со читање и пишување до критичко мислење“, Охрид, 2002 година.
4. Стручно научна средба „Актуелните проблеми на образоването во Делчевско и во Република Македонија“, 1март 2002 година, Делчево.
5. Учество на семинар во рамките на проектот „Основи на демократија“ Кочани, 21.1. до 2.2.2003 година;
6. Учество на семинар во рамки на проектот „Граѓанско образование“ – пат кон отворено општество, во организација на ЦРС и БРО на Македонија, во јануари и мај 2004 година и во организација на Џолска;
7. Учество на еден семинар во рамките на проектот „Со читање и пишување до критичко мислење“, Охрид, 2-4.12.2005 година;
8. Учество на еден семинар во рамките на проектот „Обука за образование за социјална правда“, Охрид, 24-26.12.2006 година.

Рецензент на стручни и научни книги и учебници

1. Книгата на Котев Иван: „Робовското училиште од преродбата до денес“.
2. Рецензент на учебник по предметот „Општество за IV одделение“ на анонимниот конкурс на Просветно дело.
3. Промотор на книгата „Виничка афера“ од проф. д-р Александар Апостолов.
4. Рецензент на монографијата „Медицински центар - Штип, вчера и денес“ од Елена Јосимовска.
5. Рецензент на трудот „Штипските чешми вековен извор на животот“ од авторот Душко Стојанов
6. Рецензент на монографијата „Општина Неготина“ од д-р Ѓорѓи Малковски.

Рецензент на учебници по историја

1. „Историја за I година – реформирано гимназиско образование“ од авторите Ѓорѓи Павловски, Диме Мацовски и Јово Ратковиќ.
2. „Историја за II година – реформирано гимназиско образование“ од авторите Ѓорѓи Павловски, Диме Мацовски и Јово Ратковиќ.
3. „Историја на Македонија“ од авторот Александар Трајанов.

Рецензент на проект

1. Рецензент на проектот: „Историја на градскиот живот во Македонија во 20 век“, кој се реализираше во рамките на Министерството за образование и наука во 2009 год.
2. Рецензент на научноистражувачки проект „Меѓусебно (не) познавање“, кој се реализираше во рамките на Министерството за образование и наука во 2009 год.
3. Рецензент на научноистражувачки проект „Развојните текови на македонската и драмската литература за деца“, кој се реализираше во рамките на Министерството за образование и наука во 2010 год.

Учество на проекти

1. Strengthening Capacity to Work in a Multi-Ethnic Society for Professional in Education and Social Services, декември 2009 - април 2010, во организација на OSCE.
2. Учество во реализација на проектот „Креативна настава и учење, Охрид, 23-25.3.2006, 24-26.11.2006 година.

Студиски престој

1. Студиски престој во Полска - Варшава, Краков, 17-23.10.2004 година на тема „Граѓанско образование - пат кон отворено општество”, во рамките на проектот “*Instionalization of civic education at pedagogical faculties*”, USAID Москва.

Главен и одговорен уредник на:

1. Годишниот зборник на Институтот за историја и археологија, 2010 год.;
2. Годишниот зборник на Институтот за историја и археологија, 2010 год.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на член 52 од Законот за високото образование на РМ („Сл. весник на РМ“ бр. 35/8, 103/8, 26/9, 83/9, 99/9, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/3, 24/13, 41/14, 116/14, 130/14 од 14.03.2008г.), Универзитетскиот сенат на својата 103-та седница, одржана на 29. 01. 2014, донесе одлука бр. 0201-165/14, од 29.01. 2015, за усвојување на предлогот за доделување на звањето почесен професор емеритус и за формирање на Рецензентска комисија во состав:

Д-р Ѓорѓиев Драги, редовен професор, с.р.

Д-р Ѓорѓи Павловски, редовен професор, с.р.

Д-р Соња Петровска, редовен професор, с.р

по деталното разгледување на доставената документација Комисијата го констатира следново:

Врз основа на приложените трудови, работната биографија, искуството во наставната и научноистражувачката работа стекнати за време на своето работење како асистент, доцент, вонреден и редовен професор на Педагошкиот факултет, целокупната научна активност која е поврзана како во областа на историјата и методиката на наставата по природа и општество, така и на планот на стручното педагошко усвршување, учеството на симпозиуми и конференции, совесното и одговорно исполнување на работните обврски, поседување на високи научни и наставни достигнувања, како и способноста за активно работење и креативност, Комисијата со задоволство му препорачува на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои нашиот предлог да го достави до Универзитетскиот сенат за кандидатот д-р Кирил Цацков да биде избран за професор емеритус на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Ѓорѓиев Драги, редовен професор, с.р.

Д-р Ѓорѓи Павловски, редовен професор, с.р.

Д-р Соња Петровска, редовен професор, с.р.